Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 57/16
Λουξεμβούργο, 2 Ιουνίου 2016

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-426/10 Moreda-Riviere Trefilerías, SA κατά Επιτροπής, T-427/10 Trefilerías Quijano, SA κατά Επιτροπής, T-428/10 Trenzas y Cables de Acero PSC, SL κατά Επιτροπής και T-429/10 Global Steel Wire, SA κατά Επιτροπής, καθώς και T-438/12 Global Steel Wire, SA κατά Επιτροπής, T-439/12 Trefilerías Quijano, SA κατά Επιτροπής, T-440/12 Moreda-Riviere Trefilerías, SA κατά Επιτροπής και T-441/12 Trenzas y Cables de Acero PSC, SL κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις προσφυγές τεσσάρων ισπανικών εταιριών που μετείχαν σε σύμπραξη στην ευρωπαϊκή αγορά του προεντεταμένου χάλυβα

Με απόφαση της 30ής Ιουνίου 2010 [1], η Επιτροπή επέβαλε κυρώσεις για σύμπραξη στην οποία μετείχαν προμηθευτές προεντεταμένου χάλυβα κατά τις δεκαετίες 1980/1990 και έως το 2002.

Ο προεντεταμένος χάλυβας, ο οποίος έχει τη μορφή μεταλλικών καλωδίων, κλώνων από συρματόσχοινο ή χάλυβα για προεντεταμένο σκυροκονίαμα ή προεντεταμένο σκυρόδεμα, χρησιμοποιείται κυρίως για την κατασκευή γεφυρών, μπαλκονιών, θεμελίων ή αγωγών, καθώς και στη βιομηχανική και υπόγεια αρχιτεκτονική.

Οι πρώτες συσκέψεις της συμπράξεως, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, πραγματοποιήθηκαν στη Ζυρίχη, στην Ελβετία, εξ ου και η ονομασία «Ομάδα Ζυρίχης». Η τελευταία πιστοποιημένη σύσκεψη της Ομάδας Ζυρίχης πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1996. Εντούτοις, προκειμένου να υπερβούν την κρίση της ομάδας αυτής, τα πρώην μέλη συνέχισαν να μετέχουν σε τακτικές συσκέψεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο του 1996 έως τον Μάιο του 1997 (μεταβατική περίοδος). Τελικά, τον Μάιο του 1997 συνήψαν μια αναθεωρημένη συμφωνία σε πανευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της επονομαζόμενης «Ομάδας Ευρώπης».

Υπήρχαν, επίσης, δύο περιφερειακοί κλάδοι, ο ένας στην Ιταλία (Ομάδα Ιταλίας) και ο άλλος σε Ισπανία και Πορτογαλία (Ομάδα Ισπανία). Οι επιμέρους κλάδοι διασυνδέονταν μεταξύ τους, είτε διότι αφορούσαν αλληλεπικαλυπτόμενες περιοχές, είτε διότι ορισμένα μέλη της συμπράξεως μετείχαν σε περισσότερους του ενός κλάδου, είτε διότι οι εν λόγω κλάδοι απέβλεπαν σε κοινούς σκοπούς. Οι συναντήσεις των εμπλεκομένων επιχειρήσεων πραγματοποιούνταν, κατά κανόνα, στο περιθώριο επίσημων συσκέψεων εμπορικού χαρακτήρα, σε ξενοδοχεία ανά την Ευρώπη.

Η σύμπραξη συνίστατο σε καθορισμό ποσοστώσεων, καταμερισμό πελατείας, καθορισμό τιμών και ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών εμπορικής φύσεως σχετικά με τις τιμές, τις ποσότητες και τους πελάτες τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο (Ομάδα Ζυρίχης, Ομάδα Ευρώπης), όσο και σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (Ομάδα Ιταλίας, Ομάδα Ισπανίας). Η Επιτροπή έκρινε, συνεπώς, ότι οι 18 εμπλεκόμενες στην υπόθεση επιχειρήσεις είχαν υποπέσει σε ενιαία και διαρκή παράβαση του δικαίου της Ένωσης (απαγόρευση των συμπράξεων σε επίπεδο Ένωσης).

Μεταξύ των ετών 2010 και 2014, ασκήθηκαν 28 προσφυγές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της αφορώσας τη σύμπραξη αποφάσεως της Επιτροπής. Κατ' ουσίαν,

[1] Απόφαση C (2010) 4387 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2010, σχετικά με μια διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38.344 – Προεντεταμένος χάλυβας) (αρχική απόφαση).

οι εμπλεκόμενες εταιρίες ζητούσαν μείωση των προστίμων που τους είχαν επιβληθεί. Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε στις 15 Ιουλίου 2015 επί 12 εκ των εν λόγω 28 προσφυγών [2].

Για τη διόρθωση υπολογιστικών σφαλμάτων, μερικά εκ των οποίων είχαν επισημανθεί με τις ασκηθείσες προσφυγές, η Επιτροπή, διαρκούσης της δίκης, τροποποίησε την απόφασή της για πρώτη φορά στις 30 Σεπτεμβρίου 2010 [3], μειώνοντας ορισμένα από τα πρόστιμα που είχαν επιβληθεί με την αρχική απόφαση.

Μολονότι θεωρούσε ότι δεν είχε υποπέσει σε κανένα σφάλμα με την αρχική απόφαση όπως αυτή είχε τροποποιηθεί, η Επιτροπή την τροποποίησε για δεύτερη φορά διαρκούσης της δίκης στις 4 Απριλίου 2011 [4].

Οι Moreda-Riviere Trefilerías (MRT), Trefilerías Quijano (TQ), Trenzas y Cables de Acero PSC (Tycsa PSC) και Global Steel Wire (GSW) είναι τέσσερις εταιρίες που ανήκουν στον ισπανικό όμιλο Celsa. Ο όμιλος αυτός μετείχε στη σύμπραξη διότι, κατά την άποψη της Επιτροπής, οι τέσσερις εταιρίες συνιστούσαν ενιαία οικονομική οντότητα. Μετά την αρχική απόφαση, οι εταιρίες αυτές έκριναν ότι δεν ήταν σε θέση να καταβάλουν τα πρόστιμα που τους είχαν επιβληθεί (συνολικά 54 389 000 ευρώ για τις τέσσερις εταιρίες του ομίλου) χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η βιωσιμότητά τους. Υπέβαλαν δε στην Επιτροπή αίτηση επανεκτιμήσεως της ικανότητάς τους καταβολής των προστίμων και ζήτησαν εκ νέου μείωση του ύψους των προστίμων (μείωση την οποία είχαν ήδη ζητήσει τον Φεβρουάριο του 2009, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, προβάλλοντας αδυναμία καταβολής). Αυτή η νέα αίτηση απορρίφθηκε με επιστολή του γενικού διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως «Ανταγωνισμού» της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2012.

Οι MRT, TQ, Tycsa PSC και GSW άσκησαν προσφυγές, αφενός, κατά της αρχικής αποφάσεως, όπως τροποποιήθηκε με την πρώτη και τη δεύτερη τροποποιητική απόφαση (υποθέσεις T-426/10 έως T-429/10, πρώτη σειρά υποθέσεων) και, αφετέρου, κατά της επιστολής της 25ης Ιουλίου 2012 (υποθέσεις T-438/12 έως T-441/12, τρίτη σειρά υποθέσεων) [5].

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις οκτώ προσφυγές των τεσσάρων εταιριών.

Οι εταιρίες αμφισβητούν, κατ' ουσίαν, ότι συνιστούν ενιαία οικονομική οντότητα καθώς και την ευθύνη τους.

---

[2] Αναλυτικότερα βλ. το ανακοινωθέν τύπου αριθ. 83/15. Ενώπιον του Δικαστηρίου ασκήθηκαν πολλές αναιρέσεις κατά ορισμένων εκ των αποφάσεων αυτών. Συγκεκριμένα, η απόφαση που εκδόθηκε επί των συνεκδικασθεισών υποθέσεων T-389/10 και T-419/10, SLM κατά Επιτροπής και Ori Martin κατά Επιτροπής, αποτέλεσε αντικείμενο δύο αιτήσεων αναιρέσεως, δηλαδή (i) στην υπόθεση C-505/15 P, SLM κατά Επιτροπής και (ii) στην υπόθεση C-522/15 P, Επιτροπή κατά SLM και Ori Martin, η οποία διαγράφηκε με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 18ης Δεκεμβρίου 2015· εξάλλου οι αποφάσεις που εκδόθηκαν επί των υποθέσεων T-393/10, T-398/10, T-422/10, και T-436/10, αποτέλεσαν αντικείμενο αναιρέσεως αντιστοίχως στις υποθέσεις C-523/15 P, Westfälische Drahtindustrie κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-510/15 P, Fapricela κατά Επιτροπής, C-519/15 P, Trafilerie Meridionali κατά Επιτροπής, και C-514/15 P, HIT Groep κατά Επιτροπής.

[3] Απόφαση C (2010) 6676 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2010) (πρώτη τροποποιητική απόφαση).

[4] Απόφαση C (2011) 2269 τελικό της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2011 (στο εξής: δεύτερη τροποποιητική απόφαση). Η Επιτροπή μείωσε ουσιωδώς τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν, αφενός, στις ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine και ArcelorMittal Wire France και, αφετέρου, στις SLM καιt Ori Martin. Μετά την εν λόγω δεύτερη τροποποίηση, η ArcelorMittal Wire France (υπόθεση T-385/10) και η ArcelorMittal España (υπόθεση T-426/10) παραιτήθηκαν από τις προσφυγές τους.

[5] Οι προσφυγές στις υποθέσεις T-575/10, T-576/10, T-577/10 και T-578/10, που άσκησαν οι Moreda-Riviere Trefilerías, Trefilerías Quijano, Trenzas y Cables de Acero και Global Steel Wire (οι οποίες άσκησαν και τις προσφυγές που αποτελούν αντικείμενο της σημερινής αποφάσεως), στρέφονταν κατά της πρώτης τροποποιητικής αποφάσεως (στο εξής: δεύτερη σειρά υποθέσεων). Με διατάξεις της 25ης Νοεμβρίου 2014, η δεύτερη σειρά υποθέσεων καθώς και τα ίδια αιτήματα που υπέβαλαν οι ανωτέρω εταιρίες στην πρώτη σειρά υποθέσεων απορρίφθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο ως προδήλως απαράδεκτα (διατάξεις της 25ης Νοεμβρίου 2014, Moreda-Riviere Trefilerías κατά Επιτροπής, T-426/10 και T-575/10, Trefilerías Quijano κατά Επιτροπής, T-427/10 και T-576/10, Trenzas y Cables de Acero κατά Επιτροπής, T-428/10 και T-577/10, και Global Steel Wire κατά Επιτροπής, T-429/10 και T-578/10). Οι αναιρέσεις που ασκήθηκαν από τις εν λόγω εταιρίες κατά των διατάξεων της 25ης Νοεμβρίου 2014 απορρίφθηκαν από το Δικαστήριο ως προδήλως αβάσιμες (διάταξη της 17ης Δεκεμβρίου 2015, Moreda-Riviere Trefilerías κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-53/15 P έως C-56/15 P).

Το Γενικό Δικαστήριο αναφέρει, κατ' αρχάς, **πολλές ενδείξεις της οικονομικής εντάξεώς τους σε ενιαίο όλον**, οι οποίες επαρκούν για να στηρίξουν την άποψη της Επιτροπής ότι οι εταιρίες αυτές συνιστούν ενιαία οικονομική οντότητα: (**i) οι τέσσερις εταιρίες συνδέονταν με σταθερούς και στενούς οργανωτικούς δεσμούς καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως· (ii) το επιχείρημα ότι είχαν αυτοτελή συμπεριφορά στην αγορά δεν θεμελιώνεται επαρκώς· (iii) εκλαμβάνονταν από τα άλλα μέλη της συμπράξεως ως ένας και μόνον ανταγωνιστής· (iv) είχαν κοινό προσωπικό και (v) η μεταξύ τους κατανομή καθηκόντων και η εξέλιξη της κατανομής αυτής καταδεικνύουν κοινή στρατηγική για τη βελτιστοποίηση των παραγωγικών πόρων και της πωλήσεως προεντεταμένου χάλυβα.**

Στη συνέχεια, **το Γενικό Δικαστήριο αποφαίνεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη όσον αφορά τον καταλογισμό ευθύνης στις εταιρίες. Επιβεβαιώνει, συνεπώς, ότι πρόκειται για συνιστάμενη από πολλά στοιχεία ενιαία και διαρκή παράβαση.** Συναφώς, απορρίπτει τα επιχειρήματα, αφενός, περί παραγραφής σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά της περιόδου προ της 12ης Μαΐου 1997 και, αφετέρου, περί διακοπής της συμπράξεως κατά τη μεταβατική περίοδο.

Όσον αφορά τα αιτήματα περί μειώσεως του ύψους των προστίμων που επιβλήθηκαν στις εταιρίες, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι η **Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της μη αναδρομικότητας του ποινικού νόμου, εφαρμόζοντας τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου που έπρεπε να επιβληθεί στις εταιρίες του ομίλου Celsa, για παράβαση τελεσθείσα προ της εκδόσεώς τους,** δεδομένου ότι η περιεχόμενη στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές νέα μέθοδος υπολογισμού ήταν ευλόγως προβλέψιμη, κατά τον χρόνο τελέσεως της παραβάσεως, για επιχειρήσεις όπως οι επίμαχες τέσσερις εταιρίες. Επιπροσθέτως, **λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης περιπλοκότητας της υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, παρά τη μεγάλη διάρκεια του πρώτου σταδίου της διοικητικής διαδικασίας, η διάρκεια αυτής δεν πρέπει να χαρακτηριστεί ως υπέρμετρα μεγάλη.**

Όσον αφορά την εκτίμηση της ικανότητας των εταιριών για καταβολή των προστίμων, **το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, όπως και η Επιτροπή με την αρχική απόφαση, ότι οι εταιρίες, ακόμη κι αν δεν είχαν τα μέσα για την άμεση καταβολή του συνόλου των επιβληθέντων προστίμων, είχαν τουλάχιστον τη δυνατότητα να λάβουν χρηματοδότηση ή τις αναγκαίες εγγυήσεις. Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή ορθώς έκρινε επίσης ότι η οικονομική κατάσταση των μετόχων του ομίλου παρείχε στις εταιρίες τη δυνατότητα καταβολής προστίμου ύψους 54,4 εκατομμυρίων ευρώ,** το οποίο δεν αποτελούσε αφόρητη επιβάρυνση για τον όμιλο Celsa.

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, τέλος, την τρίτη σειρά υποθέσεων που έχει ως αντικείμενο την επιστολή της 25ης Ιουλίου 2012. Στην εν λόγω επιστολή, ο γενικός διευθυντής απέρριψε τις αιτήσεις των προσφευγουσών εταιριών περί επανεκτιμήσεως της ικανότητάς τους καταβολής των προστίμων, κρίνοντας ότι η οικονομική κατάστασή τους είχε βελτιωθεί σε σχέση με τα δεδομένα που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά την έκδοση της αρχικής αποφάσεως. Ο γενικός διευθυντής έκρινε, συνεπώς, ότι ο όμιλος διέθετε επαρκείς πόρους για την καταβολή του προστίμου, το οποίο αντιπροσώπευε λιγότερο από το 2 % του συνόλου των αναδιαπραγματευθέντων τραπεζικών χρεών ύψους τριών δισεκατομμυρίων ευρώ. Η γενική διεύθυνση επικαλέστηκε επίσης τη δυνατότητα συμβολής των μετόχων των εταιριών στην καταβολή του προστίμου. Το Γενικό Δικαστήριο αποφαίνεται ότι **τα πραγματικά περιστατικά που προβάλλουν οι εταιρίες στις αιτήσεις τους δεν είναι ικανά να μεταβάλουν ουσιωδώς την περιεχόμενη στην αρχική απόφαση εκτίμηση σχετικά με την ικανότητά τους καταβολής των προστίμων**. Κατά συνέπεια, **η επιστολή της 25ης Ιουλίου 2012 δεν συνιστά απόφαση** και οι προσφυγές που εντάσσονται στην τρίτη σειρά υποθέσεων απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης

και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582